

Nya regler för europeiska småmål

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till nya lagregler som ska komplettera den reviderade förordningen om det europeiska småmålsförfarandet. Förfarandet är ett alternativ till ordinarie förfaranden för handläggning av tvistemål och syftar till att effektivisera handläggningen och sänka kostnaderna i gränsöverskridande tvister om mindre värden. EU-förordningen som förfarandet bygger på har reviderats för att förfarandet ska bli snabbare och enklare att använda sig av för konsumenter och företag. Bland annat har värdegränsen för målen höjts från 2 000 till 5 000 euro. Förfarandet är direkt tillämpligt i Sverige men kräver kompletterande svenska bestämmelser.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 14 juli 2017.

Behandlade förslag

Proposition 2016/17:123 Nya regler för europeiska småmål.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Nya regler för europeiska småmål	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Propositionen	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Nya regler för europeiska småmål

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande,
 2. lag om ändring i lagen (2008:1038) om europeiskt småmålsförfarande.
- Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:123 punkterna 1 och 2.

Stockholm den 27 april 2017

På civilutskottets vägnar

Tuve Skånberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tuve Skånberg (KD), Hillevi Larsson (S), Ewa Thalén Finné (M), Carl-Oskar Bohlin (M), Thomas Finnborg (M), Eva Sonidsson (S), Ola Johansson (C), Emma Hult (MP), Mikael Eskilander (SD), Robert Hannah (L), Nooshi Dadgostar (V), Johanna Haraldsson (S), Lars Beckman (M), Jimmy Ståhl (SD), Eva Lindh (S) och Faradj Koliev (S).

Redogörelse för ärendet

Den 16 december 2015 antogs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2421 om ändring av förordning (EG) nr 861/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande och förordning (EG) nr 1896/2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande (den reviderade förordningen). Förordningen börjar tillämpas fullt ut den 14 juli 2017. Förordningen är en revidering av dels Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande (den ursprungliga europeiska småmålsförordningen), dels Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande (den ursprungliga förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande).

Inom Justitiedepartementet har departementspromemorian Nya regler för europeiska småmål – lättare att pröva tvister inom EU (Ds 2016:10) tagits fram. I promemorian lämnas förslag på de författningsändringar som behövs med anledning av den reviderade förordningen. Promemorian har remissbehandlats.

Lagrådet har yttrat sig över regeringens lagförslag.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och lagförslagen i bilaga 2.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

Nya regler för europeiska småmål

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Propositionen

I propositionen konstaterar regeringen att huvudsyftet med den reviderade förordningen är att det ska bli enklare för konsumenter och små och medelstora företag att använda sig av det europeiska småmålsförfarandet och att deras förutsättningar att fullt ut använda den inre marknads möjligheter på så sätt ska förbättras.

Den ursprungliga europeiska småmålsförordningen är tillämplig i mål på privaträttens område där tvisteföremålets värde, exklusive ränta, omkostnader och utlägg, inte överstiger 2 000 euro vid tidpunkten för ansökan. Genom den reviderade förordningen höjs värdegränsen till att omfatta mål där värdet inte överstiger 5 000 euro.

Den reviderade förordningen innebär att vissa ändringar görs i den ursprungliga förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande. Ändringarna syftar till att samordna förfarandet för europeiska betalningsförelägganden med förfarandet för europeiska småmål. Om svaranden motsätter sig ett europeiskt betalningsföreläggande ska detta i fortsättningen kunna gå vidare enligt reglerna för det europeiska småmålsförfarandet. Ett tak införs också för de domstolsavgifter som totalt sett får tas ut när ett europeiskt betalningsföreläggande ska gå vidare för att handläggas som ett europeiskt småmål.

I den ursprungliga europeiska småmålsförordningen finns bestämmelser om rättsmedel som syftar till att reglera en situation där svaranden inte har delgetts ansökan eller kallelse till förhandling eller varit förhindrad att motsätta sig käromålet på grund av force majeure eller extraordinära omständigheter. Bestämmelserna anger en minimistandard och bör förstås mot bakgrund av att förfarandet i övrigt inte ställer upp några krav på att en dom ska kunna överklagas (prop. 2007/08:165 s. 22). I den reviderade förordningen har man infört bestämmelser om att tidsfristen för att ansöka om en förnyad prövning ska vara 30 dagar och om hur denna tidsfrist ska beräknas. Tidigare angavs endast att en sådan ansökan skulle göras utan dröjsmål.

Ett beslut om förnyad prövning innebär att domen ska upphävas. Under förutsättning att det är möjligt enligt nationell rätt ska käranden dock inte förlora förmånen av att ha avbrutit en preskriptionsfrist eller av att ha iakttagit en talefrist.

I den reviderade förordningen har man infört en möjlighet för domstolen att under vissa förutsättningar avslå en begäran om muntlig förhandling. Den

reviderade förordningen innebär också utökade möjligheter att använda modern teknik vid rättegången, bl.a. innehåller förordningen ett krav på att domstolen under vissa förutsättningar ska hålla en förhandling via t.ex. videokonferens. Vidare utökas möjligheterna till elektronisk delgivning av handlingarna genom att elektronisk delgivning likställs med delgivning per post. Den reviderade förordningen innehåller därutöver bl.a. bestämmelser som reglerar myndigheternas serviceskyldighet.

I propositionen föreslår regeringen att kompletterande bestämmelser till den reviderade förordningen ska tas in i de lagar som i dag kompletterar den ursprungliga europeiska småmålsförordningen och den ursprungliga förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande.

Regeringen gör bedömningen att rättegångsbalkens bestämmelser om förklarade tvistemål bör – trots att värdegränsen för det europeiska småmålsförfarandet höjs till 5 000 euro – även fortsättningsvis tillämpas i förfarandet, om inte något annat följer av den europeiska småmålsförordningen eller av lagen om europeiskt småmålsförfarande. Vidare gör regeringen bedömningen att en tingsrätt även fortsättningsvis ska vara rätt domstol för att handlägga en ansökan som inleder ett europeiskt småmålsförfarande.

Regeringen föreslår att möjligheten för Kronofogdemyndigheten att överlämna mål om europeiskt betalningsföreläggande till domstol för handläggning enligt reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden utvidgas till att även omfatta europeiska betalningsförelägganden som ska gå vidare enligt reglerna för det europeiska småmålsförfarandet. I ett europeiskt betalningsföreläggande som har överlämnats till en domstol ska talan anses väckt när ansökan kom in till Kronofogdemyndigheten, om inte något annat följer av 2012 års Bryssel I-förordning. Handlingar som sökanden har lämnat in till Kronofogdemyndigheten ska i domstol anses som en stämningsansökan. Stämning i målet ska anses utfärdad när domstolen beslutar om målets handläggning. Man tar bort möjligheten att överlämna ett europeiskt betalningsföreläggande till en myndighet som inte är en domstol för handläggning enligt ordinarie civilrättsliga förfaranden. Vidare föreslås att en tilläggsavgift bör tas ut när ett mål om europeiskt betalningsföreläggande överlämnas till en domstol.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 14 juli 2017.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2016/17:123 Nya regler för europeiska småmål:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2008:1038) om europeiskt småmålsförfarande.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:879)
om europeiskt betalningsföreläggande

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande

dels att 10, 11 och 13 §§ och rubriken närmast före 10 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 11 a och 11 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

**Överlämnande av mål till
domstol eller annan myndighet**

**Överlämnande av mål till
domstol**

10 §

Om förfarandet ska gå vidare enligt reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden, ska Kronofogdemyndigheten överlämna målet till den domstol eller myndighet som enligt vad handlingarna visar är behörig att handlägga målet.

Om förfarandet ska gå vidare enligt reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden *eller för det europeiska småmålsförfarande som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007 av den 11 juli 2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande*, ska Kronofogdemyndigheten överlämna målet till den domstol som enligt handlingarna är behörig att handlägga målet.

Om en domstol eller en annan myndighet finner att det inte framgår av handlingarna att den är behörig att handlägga målet, ska målet överlämnas till en annan domstol eller myndighet som kan vara behörig.

Om en domstol finner att det inte framgår av handlingarna att den är behörig att handlägga målet, ska målet överlämnas till en annan domstol som kan vara behörig.

Ett beslut om överlämnande enligt andra stycket får inte överklagas.

11 §¹

I mål som har överlämnats till domstol *eller annan myndighet* ska talan anses väckt när ansökan kom in till Kronofogdemyndigheten.

De handlingar som sökanden har givit in till Kronofogdemyndigheten ska i domstol anses som stämningsansökan. Stämning i målet ska anses utfärdad när domstolen beslutar om målets handläggning.

Har Kronofogdemyndigheten överlämnat ett mål till tingsrätt eller annan myndighet enligt 10 § första stycket, hindrar 24 § delgivningslagen (2010:1932) inte att tingsrätten eller myndigheten delger svaranden handlingar i målet genom förenklad delgivning, om denne under handläggningen hos Kronofogdemyndigheten har informerats om att sådan delgivning kan komma att användas i målet hos tingsrätten eller myndigheten.

I mål som har överlämnats till domstol *enligt 10 §* ska talan anses väckt när ansökan kom in till Kronofogdemyndigheten, *om inte något annat följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område.*

De handlingar som sökanden har lämnat in till Kronofogdemyndigheten ska i domstol anses som *en* stämningsansökan. Stämning i målet ska anses utfärdad när domstolen beslutar om målets handläggning.

11 a §

Om ett mål har överlämnats till en domstol enligt 10 § för handläggning enligt reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden hindrar 24 § delgivningslagen (2010:1932) inte att domstolen delger svaranden handlingar i målet genom förenklad delgivning, om svaranden under handläggningen hos Kronofogdemyndigheten har informerats om att sådan delgivning kan komma

¹ Senaste lydelse 2010:1981.

att användas i målet hos domstolen.

11 b §

Om ett mål har överlämnats till en domstol enligt 10 §, ska det som anges i 42 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken om ansökningsavgift gälla föreskriven tilläggsavgift.

13 §

En ansökan om förnyad prövning av ett europeiskt betalningsföreläggande ska göras skriftligen.

Ansökan ska ges in till hovrätten, om målet enligt 10 § skulle ha överlämnats till tingsrätt. Om målet skulle ha överlämnats till annan domstol eller myndighet, ska ansökan ges in till Svea hovrätt.

Beviljas ansökan, ska rätten samtidigt besluta att ny handläggning ska ske vid Kronofogdemyndigheten. Vid rättens handläggning gäller i övrigt bestämmelserna om resning i 58 kap. 5 §, 6 § första och andra styckena och 8 § rättegångsbalken i tillämpliga delar.

Ansökan ska lämnas in till hovrätten om målet enligt 10 § skulle ha överlämnats till tingsrätt. Om målet skulle ha överlämnats till en annan domstol, ska ansökan lämnas in till Svea hovrätt.

Om ansökan beviljas, ska rätten samtidigt besluta att ny handläggning ska ske vid Kronofogdemyndigheten. Vid rättens handläggning gäller i övrigt bestämmelserna om resning i 58 kap. 5 §, 6 § första och andra styckena och 8 § rättegångsbalken i tillämpliga delar.

Denna lag träder i kraft den 14 juli 2017.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:1038) om europeiskt småmålsförfarande

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2008:1038) om europeiskt småmålsförfarande ska införas en ny paragraf, 6 a §, och närmast före 6 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Förnyad prövning

6 a §

En ansökan om förnyad prövning enligt förordning (EG) nr 861/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande ska lämnas in till hovrätten. Vid rättens handläggning gäller bestämmelserna om resning i 58 kap. 5 §, 6 § första och andra styckena och 8 § rättegångsbalken i tillämpliga delar.

Denna lag träder i kraft den 14 juli 2017.